

jelentő Kúriai határozatokra, azoknak a választási kifogásokban alkalmazható érvcsoportokra gyakorolt hatására, továbbá bemutatom a mögöttünk álló két választási eljárás alapján kirajzolódó réseket, hiányosságokat a szabályozásban, valamint a különböző, kreatív módszereket, melyek segítségével az önkormányzatok megkísérlik kampánycélokra felhasználni az általuk kiadott, fenntartott sajtótermékeket. Végezetül példákön keresztül felhívom a figyelmet az egyes választási bizottságok jogértelmezése közötti különbségekre, hasonlóságokra, és javaslatot fogalmazok meg a feltárt problémák orvoslására.

Süli Szabina Mercédesz (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Indoktrináció-elméletek szociálpszichológiai vonatkozásai a jelenkori magyar politikai gyakorlatban

Arie W. Kruglanski, *A zárt gondolkodás pszichológiája* című munkájából tudjuk, hogy minden hiedelemrendszer két ellentétes, a tudáshoz és megértéshez használt kognitív keretrendszer, valamint a valóság fenyegető aspektusaival szembeni védekezés iránti emberi igényekre épül. Ezen megállapítás azon felismerésből táplálkozik, miszerint az emberi természet általános jegyeként felmerülő bizonytalansággal szembeni intolerancia, valamint lezárás iránti igény feloldására a hétköznapi cselekvésben az automatikus, sztereotip gondolkodás s magatartás tekinthető uralkodónak. Megfigyelhető továbbá, hogy a gyorsuló világ 'ingerdömpingjében' nő az egyszerűsített megoldások iránti általános vágyakozás. Ezzel kapcsolatban Robert Cialdini *Befolyásolás lélektana* című művében kifejti, hogy az emberi automatizmus tanult pszichológiai alapelvekre épül. Az automatizmus kiszolgáltatottá teszi ezeket a személyeket azokkal szemben, akik képesek a társadalmi reflexiók kiismerésére, és hatásainak tudatos kiaknázására.

Ezen logika mentén a meglévő társadalmi reflexiók uralásánál sokkal energiahatékonyabb és nagyobb mozgásteret garantáló megoldásként merül fel az új pszichológiai kényszerválaszok bevezetésének opciója. Az Új Nemzeti Kiválósági Program által támogatott kutatómunkám ezen alternatíva vizsgálatára fókuszál. Az indoktrinációként nevesített tudatformálás szubsztanciája az a haszonelvű, mögöttes szándékot kielégítő gyakorlat, mely során a kialakított alternatív valóságkonceptiót társadalmi meggyőződéssé szélesítik, mélyítik.

Vizsgálódásom tárgyát a miniszterelnöki beszédek szociálpszichológiai áttekintése képezi. Hipotézisem központi gondolatát egy általam 'Orbán-matraként' becézett sajátos fogalomkészlettel operáló új politikai nyelv megléte adja. A nyelvi interakciók hiedelem-és tudásstruktúra-képző természeténél fogva a módszer képes megteremteni a maga hatalomkonzerváló valóságkonstrukcióját. Előadásomban a feltételezett stratégia bevezetését követően, annak lélektani aspektusaira kívánok kitérni.